باسمه تعالی

اداره کل آموزش و پرورش شهرستان های استان تهران

مدیریت آموزش و پرورش شهرستان اسلامشهر

دبیرستان نمونه دولتی فاطمیه

محل درج نمره دبیر:
به عدد:
به حروف :
تاریخ و امضا

نام درس :فارسی۳ پایه : دوازدهم کلیه رشته ها شماره صندلی: مدت امتحان : ۷۵ دقیقه

نام و نام خانوادگی: نام کلاس: تاریخ امتحان : ۱۴۰۲/۱۰/۱۸ تعداد صفحات : ۴ صفحه

سوالات

قلمرو زبانی (۷ نمره)

شماره	املای واژه ها (۱/۵)	بارم
۱	در هریک از موارد زیر شکل درست املایی واژه های نادرست را بنویسید . الف) مثل وصله های رنگارنگ بر تیلسان آبی مدیترانه دوخته شده است. ب) آدمی به هر کجا برود گمان می کند به غایت الغصوای مقصود خود رسیده است ج) گفت: از بحر غرامت جامه ات بیرون کنم»	۰/۷۵
۲	در عبارت های زیر کدام شکل املایی داخل کمانک درست است. الف-چه (استعبادی، استبعادی) دارد که از سفر ماه بنویسم. ب- حق تعالی بنده ای را گزید و (مستقرق، مستغرق)خود گردانید. ج - بخروش چو شرزه شیر (ارغند ، ارقند) .	۰/۷۵
	معنی واژه ها (۱/۵)	
۳	معادل معنایی واژ های زیر را بنویسید. الف) شادی بخش و فرح انگیز :..... ب) باد بسیار گرم و زیان رساننده: ..... ج) ناله و زاری با صدای بلند :.....	۰/۷۵
٤	معنی واژه های مشخص شده را با توجه به متن داده شده ، بنویسید. الف) دست انابت به امید اجابت به درگاه حق جلّ و علا بردارد ب) پیرمرد از داخل کازیه روی میز یک پاکت برداشت	۰/۷۵
	دستور (۴ نمره)	
۵	باتوجه به عبارت«درعشق قدم نهادن کسی رامسلم شود که با خودنباشد وخود را ایثار عشق کند » به سوالات پاسخ دهید . الف) کارکرد «را » درجملهٔ اول چیست؟ ب) کدام جمله طبق الگوی (نهاد + مفعول + مسند + فعل) است ؟	۰/۷۵

www-kanoon.ir

	درک مطلب(۴ نمره)	
۱۹	در بیت« همت از باد سحر می طلبم گر ببرد خبر از من به رفیقی که طرف چمن است » منظور از **«رفیقی که طرف چمن »**است، چیست؟	۰/۵
۲۰	بیت « خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد / زاشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است » بیانگر کدام دیدگاه اجتماعی شاعر است؟	۰/۵
۲۱	مفهوم کلی هر بیت را در مقابل آن بنویسید . الف) عاشقان کشتگان معشوق اند / برنیاید زکشتگان آواز:..... ب) بگفتا دل زمهرش کی کنی پاک / بگفت آن گه که باشم خفته در خاک	۱
۲۲	مقصود نویسنده از عبارت زیر چیست ؟ « امپراتوری های بزرگ هم ، مانند آدم های ثروتمند ، معمولاً از سوء هاضمه می میرند .»	۰/۵
۲۳	درک و دریافت خود را از عبارت زیر بنویسید. سودای عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد و دیوانگی عشق بر همه عقل ها افزون آید.	۱
۲۴	مفهوم مشترک دو بیت زیر را توضیح دهید. در ره عشق نشد کس به یقین ، محرم راز هرکسی بر حسب فکر ، گمانی دارد هر کسی از ظنّ خود شد یار من از درون من نجست اسرار من **« سبز و کامروا باشید عزیزانم!»**	۰/۵

www-kanoon-ir

	تاریخ ادبیات (۱ نمره)	
۱۲	نام پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید . الف)بخارای من ، ایل من: ب) کویر.	۱
	آرایه های ادبی (۲/۵ نمره)	
۱۳	کنایه به کار رفته در بیت زیر را بیابید و مفهوم آن را بنویسید. « در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملتی که صاحب قلم نداشت »	۰/۵
۱٤	آرایه مشترک ابیات زیر اسلوب معادله است یا حسن تعلیل؟ یک دلیل بنویسید. الف) عشق چو آید برد هوش دل فرزانه را / دزد دانا می کشد اول چراغ خانه را ب -) محرم این هوش جز بی هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست	۰/۵
۱۵	تلمیح به کار رفته در بیت زیر را در یک سطر توضیح دهید. «با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت»	۰/۵
۱۶	عبارت زیر را از نظر کاربرد آرایه های ادبی بررسی کنید. (دو مورد) فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد و دایه ابر بهاری را فرمود تا بنات نبات در زمین بپرورد.	۰/۵
۱۷	با توجه به بیت زیر به سوالات پاسخ دهید . « آیینه ی نگاهت، پیوند صبح و ساحل / لبخند گاه گاهت، صبح ستاره باران» . الف) دربیت بالا دو تشبیه مشخص کنید ؟ ب) آرایه ی پارادوکس(متناقض نما) را مشخص کنید	۰/۵
	قلمرو فکری (۸ نمره)	
	معنی و مفهوم شعر و نثر (٤ نمره)	
۱۸	ابیات و عبارات زیر را به نثر روان برگردانید. الف) دست از مس وجود چومردان ره بشوی / تاکیمیای عشق بیابی و زر شوی ب) گفت دیناری بده پنهان وخود را وارهان .	۰/۵
	پ) یکی از صاحبدلان سر به جیب مراقبت فرو برده بود.	۰/۵
	ت) عاکفان کعبهٔجلالش به تقصیر عبادت معترف .	۰/۵
	ث) که آسمان ، تفرّجگاه مردم کویر است.	۰/۵
	ج)یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد	۰/۵
	چ) از سر بکش آن سپید معجر/ بنشین به یکی کبود اورند	۰/۵
	ح)در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد.	۰/۵

www.kanoon.ir

۶	در بیت: « فکری ای هموطنان، در ره آزادی خویش/ بنمایید که هر کس نکند، مثل من است.» مورد حذف شده را بیابید و بنویسید حذف به چه قرینه ای صورت گرفته است؟	۰/۵
۷	تفاوت معنایی واژهٔ « نیست» را در بیت زیر، بررسی کنید. « درعشق کسی قدم نهد کش جان نیست باجان بودن به عشق در سامان نیست »	۰/۵
۷	نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید . الف) عشق حقیقی، دل و جان را پاک می گرداند. ب) گر آتش دل نهفته داری / سوزد جانت، به جانت سوگند .	۰/۵
۸	با توجّه به عبارت زیر به سؤالات پاسخ دهید. عملیات احداث خاکریز شروع شد. آن شب، برادران جهاد و در رأس آن ها، شهید ساجدی، آرام و قرار نداشتند. الف) یک مضافٌ الیهِ مضافٌ الیه نشان دهید. ب) یک ترکیب وصفی بیابید. ج) کدام واژه شاخص است؟	۰/۷۵
۹	معانی مختلف «همّت» را در دو بیت زیر بنویسید. الف) همّت اگر سلسه جنبان شود / مور تواند که سلیمان شود ب) همّتم بدرقهٔ راه کن ای طایر قدس / که دراز است ره مقصد و من نوسفرم	۰/۵
۱۰	معنای «هوش» و «بی هوش» را در بیت زیر بنویسید. محرم این هوش جز بی هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست .	۰/۵
قلمروادبی (۵ نمره)		
حفظ شعر (۱/۵ نمره)		
۱۱	الف) پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند / ..... ب) ..... / زین پس شکی نماند که صاحب نظر شوی ج) ..... / کاین گونه فرصت از کف دادند بی‌شماران	۱/۵